

*Załącznik do Uchwały nr 53/1/2017
Zarządu PBS w Sokołowie Podlaskim
z dnia 15.12.2017 r.*

*Załącznik do Uchwały nr 6/2/2017
Rady Nadzorczej PBS w Sokołowie Podlaskim
z dnia 15.12.2017 r.*

**Regulamin Kontroli Wewnętrznej
Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim**

Spis treści

Rozdział 1. Postanowienia ogólne	3
Rozdział 2. System kontroli wewnętrznej	5
Rozdział 3. Nadzór organów banku nad systemem kontroli	8
Rozdział 4. Organizacja i zadania w ramach systemu kontroli	10
Rozdział 5. Zapewnienie niezależności i zasobów komórkom kontrolnym	15
Rozdział 6. Postanowienia końcowe	16

Załącznik nr 1 – Zasady sporządzania matrycy funkcji kontroli

Załącznik nr 2 - Instrukcja działania funkcji kontroli w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

§ 1

„Regulamin Kontroli Wewnętrznej Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim”, zwany dalej „Regulaminem” określa zasady organizacji systemu kontroli wewnętrznej w Banku.

§ 2

Definicje

Użyte w Regulaminie określenia oznaczają:

- 1) **Bank** – Powiatowy Bank Spółdzielczy w Sokołowie Podlaskim;
- 2) **System Ochrony** – System Ochrony Instytucjonalnej Zrzeszenia BPS ;
- 3) **Spółdzielnia** – jednostka zarządzająca Systemem Ochrony;
- 4) **Komórka do spraw zgodności**– wyodrębniona komórka organizacyjna Centrali Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim (stanowisko, zespół, wydział) odpowiadająca za zapewnienie zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi, a także normami etycznego działania, bezpośrednio podległa służbowo Prezesowi Zarządu.;
- 5) **Komórka do spraw kontroli wewnętrznej** – wyodrębnione w Centrali Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim stanowisko pełniące rolę koordynująco-kontrolną na drugim poziomie bezpośrednio, bezpośrednio podległe służbowo Prezesowi Zarządu;
- 6) **Komórka audytu wewnętrznego** - jednostka organizacyjna Spółdzielni upoważniona do przeprowadzania audytu wewnętrznego w Banku, na mocy Umowy Systemu Ochrony;
- 7) **Jednostka biznesowa** – element struktury organizacyjnej Banku, którego podstawowym zadaniem jest prowadzenie działalności biznesowej; \
- 8) **Jednostki organizacyjne** – należy przez to rozumieć elementy struktury organizacyjnej, działające dla osiągnięcia celów strategicznych Banku. W Banku jednostkami organizacyjnymi są Centrala i Oddziały;

- 9) **Komórki organizacyjne** – należy przez to rozumieć wewnętrzne elementy struktury jednostek organizacyjnych. W Banku komórkami organizacyjnymi są: Wydziały, Zespoły, Stanowiska pracy, Punkty Obsługi Klienta, Filie;
- 10) **Kontrola zewnętrzna** – kontrolę przeprowadzoną w Banku przez upoważnioną instytucję zewnętrzną;
- 11) **Stanowisko organizacyjne** – podstawowy element struktury organizacyjnej Banku, jednostki organizacyjnej lub komórki organizacyjnej, wydzielony dla realizacji określonych zadań przez jedną osobę; wyróżnić można stanowiska zarządcze (np. prezes, wiceprezes, członek zarządu), kierownicze (np. dyrektor, naczelnik, kierownik) i wykonawcze – podporządkowane stanowiskom kierowniczym albo zarządczym i niewykonujące funkcji kierowniczych.,
- 12) **Pracownicy na stanowiskach kierowniczych** – zgodnie z wykazem stanowisk kierowniczych określonym w Regulaminie organizacyjnym Banku;
- 13) **Proces istotny** - proces identyfikowany jako kluczowy lub krytyczny zgodnie z Rekomendacją M KNF, w tym procesy warunkujące realizację strategii biznesowej oraz strategii zarządzania ryzykiem, a także inne identyfikowane jako istotne z uwagi na strategię zarządzania Bankiem, model biznesowy, wpływ danego procesu na wynik finansowy i adekwatność kapitałową Banku, strategię zarządzania ryzykiem, apetyt na ryzyko;
- 14) **Matryca funkcji kontroli** – opis powiązania celów ogólnych i wyodrębnionych w ich ramach celów szczegółowych systemu kontroli wewnętrznej z procesami istotnymi funkcjonującymi w banku oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych (np. w postaci tabeli),.
- 15) **Mechanizm kontrolny** – wyróżnione w ramach funkcji kontroli, rozwiązanie lub działanie wykonywane i stosowane w ramach wszystkich trzech poziomów (linii obrony), w tym zwłaszcza w ramach pierwszego poziomu, mające za zadanie zapewnienie osiągnięcia celów systemu kontroli wewnętrznej.
- 16) **Kluczowy mechanizm kontrolny** – mechanizm kontrolny o kluczowym znaczeniu dla osiągnięcia danego celu systemu kontroli wewnętrznej w danym procesie, bez przestrzegania / stosowania którego może zaistnieć nieakceptowalne przez Bank ryzyko, że taki cel nie zostanie osiągnięty.
- 17) **Testowanie** – porównywanie na wybranej próbie testowej stanu faktycznego ze stanem wymaganym, dokonywane w celu oceny co najmniej przestrzegania

mechanizmów kontrolnych w odniesieniu do zakończonych czynności wykonywanych w ramach procesów funkcjonujących w banku lub poszczególnych etapów tych czynności. Testowanie, jako element niezależnego monitorowania w ramach funkcji kontroli, może

być monitorowaniem poziomym (testowanie poziome w ramach danego poziomu) lub monitorowaniem pionowym (testowanie pionowe pierwszego poziomu przez drugi poziom).

18) **Weryfikacja bieżąca** – porównywanie stanu faktycznego ze stanem wymaganym, dokonywane w celu oceny co najmniej przestrzegania mechanizmów kontrolnych, przed rozpoczęciem lub w trakcie trwających czynności wykonywanych w ramach procesów funkcjonujących w banku. Weryfikacja bieżąca, jako element niezależnego monitorowania w ramach funkcji kontroli, może być monitorowaniem poziomym (weryfikacja bieżąca pozioma w ramach danego poziomu) lub monitorowaniem pionowym (weryfikacja bieżąca pionowa pierwszego poziomu przez drugi poziom).

19) **Zalecenie kontroli wewnętrznej** - sformułowane przez osobę kontrolującą i wydane przez Prezesa Zarządu zalecenie skierowane do kierownictwa kontrolowanej jednostki/komórki organizacyjnej Banku w związku z ujawnionymi w toku czynności kontrolnych nieprawidłowościami mające na celu ich usunięcie i podjęcie działań naprawczych;

20) **Zalecenie audytowe** – sformułowane przez Komórkę Audytu Wewnętrznego i wydane przez Przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółdzielni/Prezesa Zarządu Spółdzielni zalecenie skierowane do kierownictwa audytowanej jednostki/komórki organizacyjnej Banku w związku z ujawnionymi w toku czynności audytowych nieprawidłowościami mające na celu ich usunięcie i podjęcie działań naprawczych.

Rozdział 2. System kontroli wewnętrznej

§ 3

Zasady ogólne

1. W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej - stanowi on część systemu zarządzania, o którym mówi art. 9 ustawy – Prawo bankowe.
2. Bank projektując system zarządzania zapewnia uzyskiwanie wymaganego poziomu:
 - 1) skuteczności i efektywności działania;
 - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;

- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem;
 - 4) zgodności działania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
3. Wymagany poziom realizacji celów Banku określonych w ust. 2 wynika z następujących grup wymagań:
- 1) przepisy prawa, normy nadzorcze, standardy rynkowe,
 - 2) dobre praktyki,
 - 3) normy etyczne,
 - 4) odpowiednie plany, w tym strategie,
 - 5) założony poziom apetytu i tolerancji na ryzyko.
4. Celem systemu kontroli wewnętrznej funkcjonującego w Banku jest zapewnienie osiągnięcia celów wymienionych w ust. 2.
5. System kontroli wewnętrznej powinien być zaprojektowany i wdrożony tak, aby osiągnąć jego adekwatność i skuteczność, zapewniając:
- 1) prawidłowość procedur administracyjnych i księgowych, a także wiarygodną sprawozdawczość finansową oraz rzetelne raportowanie wewnętrzne i zewnętrzne,
 - 2) zgodność działania z przepisami prawa oraz rekomendacjami nadzorczymi, a także regulacjami wewnętrznymi, w tym dotyczącymi zarządzania ryzykiem.

§ 4

Projektowanie mechanizmów kontrolnych i ich powiązanie z celami Banku

1. Bank wyodrębnia procesy uznane za istotne w oparciu o strategię zarządzania Bankiem, model biznesowy Banku, wpływ danego procesu na wynik finansowy i adekwatność kapitałową Banku, strategię zarządzania ryzykiem oraz apetyt na ryzyko.
2. W celu odpowiedniego zaprojektowania systemu kontroli Bank:
 - 1) dokonuje powiązania procesów wymienionych w ust. 1 z celami wymienionymi w § 3 ust 2,
 - 2) projektuje i powiązuje przypisuje kluczowe mechanizmy kontrolne procesom wymienionym w ust 1.

§ 5

Mechanizmy kontrolne

Mechanizmy kontrolne posiadane przez Bank są dostosowane do specyfiki Banku, charakteru procesu i składają się z odpowiedniego zbioru obejmującego co najmniej:

- 1) procedury;
- 2) podział obowiązków;
- 3) autoryzację, w szczególności autoryzacja operacji finansowych i gospodarczych;
- 4) kontrolę dostępu;
- 5) kontrolę fizyczną;
- 6) proces ewidencji operacji finansowych i gospodarczych w systemach: księgowym, sprawozdawczym i operacyjnym;
- 7) inwentaryzację;
- 8) dokumentowanie odstępstw;
- 9) wskaźniki wydajności;
- 10) szkolenia.,
- 11) samokontrolę.

§ 6

Funkcja kontroli

1. System kontroli wewnętrznej zapewnia przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez wyodrębnienie funkcji kontroli, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo bankowe.
2. Funkcja kontroli ma za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, obejmuje ona stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.
3. Na funkcję kontroli składają się:
 - 1) mechanizmy kontrolne,
 - 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
 - 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
4. Funkcja kontroli realizowana jest na pierwszym i drugim poziomie zarządzania wymienionym w § 10.

§ 7

Dokumentacja funkcji kontroli

Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w szczególności poprzez:

- 1) rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej,
- 2) opis w formie matrycy funkcji kontroli – sporządzanej na zasadach określonych w Załączniku nr 1, powiązania celów, o których mowa w art. 9c ust. 1 ustawy – Prawo

bankowe, z procesami w działalności Banku, które przez Bank zostały uznane za istotne oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

Rozdział 3. Nadzór organów banku nad systemem kontroli

§ 8

Rada Nadzorcza

1. Do obowiązków Rady Nadzorczej należy nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej.
2. W ramach nadzoru nad działalnością banku Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od komórki do spraw zgodności, komórki audytu wewnętrznego, Zarządu Banku, ustalenia wynikające z czynności nadzorczych wykonywanych przez uprawnione do tego instytucje (np. KNF, UOKIK), istotne z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oceny i opinie dokonywane przez podmioty zewnętrzne, jeżeli były wydawane.
3. Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz w Banku nie uczestniczącym w Systemie Ochrony oceny adekwatności i skuteczności komórki audytu wewnętrznego.
4. W przypadku banku będącego uczestnikiem systemu ochrony, Rada Nadzorcza powinna poinformować Spółdzielnię o wynikach oceny.
5. W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych, Rada Nadzorcza:
 - 1) nadzoruje wykonywanie obowiązków przez zarząd dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności;
 - 2) zatwierdza politykę zgodności banku;
 - 3) najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank.

§ 9

Zarząd

1. Do obowiązków Zarządu Banku należy zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach organizacyjnych, i stanowiskach organizacyjnych banku, funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli

wewnętrznej oraz zapewnia niezależność odpowiednich komórek, o której mowa w § 17 oraz środki finansowe, o których mowa w § 18.

2. Zarząd Banku powinien ustanowić odpowiednie zasady projektowania, zatwierdzania i wdrażania mechanizmów kontrolnych we wszystkich procesach funkcjonujących w Banku, w tym określić rolę komórek odpowiedzialnych za opracowanie projektu mechanizmu kontrolnego, jego zatwierdzenie oraz wdrożenie.
3. Zarząd Banku odpowiada za zapewnienie adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku.
4. Zarząd Banku powinien ustanowić odpowiedni zakres i kryteria niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmującego weryfikację bieżącą i testowanie.
5. Zarząd Banku powinien zapewnić funkcjonowanie w Banku matrycy funkcji kontroli oraz przypisać odpowiednie zadania związane z zapewnianiem jej funkcjonowania.
6. Zarząd Banku powinien ustanowić zasady raportowania co najmniej o skuteczności kluczowych mechanizmów kontrolnych oraz o wynikach ich testowania pionowego.
7. Zarząd Banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracy z komórką do spraw zgodności, komórką audytu wewnętrznego, a także dostępu pracownikom tych komórek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.
8. W przypadku wykrycia nieprawidłowości przez system kontroli wewnętrznej, Zarząd Banku podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące.
9. Zarząd banku powinien określić rodzaje działań podejmowanych w celu usunięcia nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące. Do środków naprawczych powinno należeć w szczególności projektowanie nowych i aktualizacja dotychczasowych mechanizmów kontrolnych (np. zmiana procedury, modyfikacja poszczególnych procesów, szkolenia).
10. Zarząd Banku powinien ustanowić kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, a następnie przedstawić je Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia.
11. W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Zarząd Banku:

- 1) odpowiada za efektywne zarządzanie w banku ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych;
 - 2) odpowiada za opracowanie polityki zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i składanie Radzie Nadzorczej raportów w sprawie zarządzania w Banku ryzykiem braku zgodności;
 - 3) w przypadku wykrycia nieprawidłowości w stosowaniu polityki zgodności, Zarząd podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia tych nieprawidłowości, w tym środki naprawcze lub dyscyplinujące.
12. Zarząd Banku, nie rzadziej niż raz w roku, informuje Radę Nadzorczą o sposobie wypełnienia zadań, o których mowa w ust. 1.

Rozdział 4. Organizacja i zadania w ramach systemu kontroli

§ 10

Organizacja systemu kontroli wewnętrznej

1. Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach.
2. Na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej banku, w tym stosowanie przez pracowników mechanizmów kontroli ryzyka, a także mechanizmów kontrolnych § 5, a także dokonywanie w ramach obowiązków służbowych pracowników poziomego monitorowania (w ramach pierwszego poziomu) przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez ich weryfikację lub testowanie.
3. Na drugi poziom składa się co najmniej:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem, o którym mowa w ust. 2;
 - 2) działalność komórki do spraw zgodności,
 - 3) działalność komórki do spraw kontroli wewnętrznej.
4. Pracownicy komórek Banku na drugim poziomie w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne, o których mowa w § 5 lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez monitorowanie pionowe (weryfikacja lub testowanie pierwszego poziomu przez poziom

drugi) i monitorowanie poziome (weryfikacja lub testowanie pozioma na drugim poziomie).

5. Na trzeci poziom składa się działalność audytu wewnętrznego.

§ 11

Działanie trzeciego poziomu

1. Trzeci poziom obejmuje Komórkę Audytu Wewnętrznego, działającą w ramach systemu kontroli wewnętrznej, zgodnie z przepisami prawa.
2. W przypadku Banku będącego uczestnikiem Systemu Ochrony mechanizmy kontrolne na trzecim poziomie oraz niezależne monitorowanie ich przestrzegania stosuje zarządzająca tym Systemem jednostka zarządzająca.

§ 12

Organizacja zadań w ramach systemu kontroli oraz komórki kontrolne

1. W ramach systemu kontroli wewnętrznej wyodrębnia się:
 - 1) funkcję kontroli,
 - 2) komórki kontrolne,
 - 3) komórkę audytu wewnętrznego.
2. Funkcja kontroli - ma za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji opisanych w § 6, tj. stosowanie mechanizmów kontrolnych, niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, raportowanie w ramach funkcji kontroli odpowiednio do powierzonych danym stanowiskom, grupom ludzi lub jednostkom organizacyjnym zadań;
3. Komórki kontrolne:
 - 1) komórka do spraw zgodności – ma za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie, dokonywanie monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych ryzyka zgodności – działanie komórki regulowane jest w odpowiednim regulaminie zatwierdzanym przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą;
 - 2) komórka do spraw kontroli wewnętrznej - ma za zadanie dokonywanie monitorowania przestrzegania mechanizmów kontroli, zwłaszcza w zakresie testowania pionowego.

4. Niezależna komórka audytu wewnętrznego ma za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej -działająca na zasadach określonych w Umowie Systemu.

§ 13

Zasady działania komórki ds. zgodności

1. Szczegółowe obowiązki i zasady działania komórki ds. zgodności określa „Polityka zgodności Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim”, a także „Regulamin funkcjonowania komórki do spraw zgodności w Powiatowym Banku Spółdzielczym Sokołowie Podlaskim.
2. Szczegółowe zadania komórki do spraw zgodności obejmują:
 - 1) opracowanie projektów regulacji wewnętrznych określających: cel, zakres i szczegółowe zasady działania oraz strukturę organizacyjną komórki, a także pisemne procedury, metodyki oraz dokumentowanie działań,
 - 2) opracowanie projektów regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku,
 - 3) dbałość o właściwe powiązanie zarządzania ryzykiem braku zgodności ze strategią Banku, w tym poprzez dokonywanie przeglądów zarządczych regulacji dotyczących działania komórki ds. zgodności oraz w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności,
 - 4) identyfikowanie ryzyka braku zgodności, w szczególności poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych banku, standardów rynkowych oraz wyników wewnętrznych postępowań wyjaśniających przeprowadzanych przez tę komórkę,
 - 5) ocena ryzyka braku zgodności poprzez pomiar lub szacowanie,
 - 6) projektowanie i wprowadzanie, bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności, mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności - np. dbałość o właściwy podział zadań, autoryzację, mechanizmy kontroli dostępu i dostępu fizycznego, nadzór przełożonych, stosowanie rejestru odstępstw, organizacji lub wskazywania potrzeby szkoleń,
 - 7) monitorowanie poziomu ryzyka braku zgodności po zastosowaniu mechanizmów kontrolnych, o których mowa pkt. 6, w szczególności poprzez przeprowadzanie testów zgodności,
 - 8) okresowe raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej,

- 9) doradzanie Zarządowi i komórkom organizacyjnym w zakresie zgodności,
- 10) współpraca z komórkami wewnętrznymi Banku w zakresie oceny i monitorowania ryzyka braku zgodności, w tym z zespołem ds. ryzyk, stanowiskiem kontroli wewnętrznej i stanowiskiem radcy prawnego,
- 11) koordynowanie działań innych komórek i jednostek organizacyjnych w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- 12) wykonywanie czynności związanych z anonimowym zgłaszaniem przez pracowników naruszeń prawa oraz obowiązujących w banku procedur i standardów etycznych w zakresie określonym w obowiązujących w Banku procedurach,
- 13) dokumentowanie czynności określonych w punktach od 4 do 8.

§ 14

Komórka ds. kontroli wewnętrznej

1. W strukturze Banku wyodrębnia się komórkę do spraw kontroli wewnętrznej, pełniącą rolę koordynująco-kontrolną na drugim poziomie – będącą częścią funkcji kontroli.
2. Do głównych zadań i czynności wykonywanych przez komórkę ds. kontroli wewnętrznej należy:
 - 1) dokonywanie testowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez planowe i doraźne kontrole w jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku, mające na celu dokonywanie ocen zgodności działania kontrolowanych jednostek i komórek organizacyjnych Banku z obowiązującymi regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi, a także ocena poprawności stosowania i przestrzegania w kontrolowanych jednostkach i komórkach ustanowionych mechanizmów kontroli wewnętrznej, z wyłączeniem zadań komórki,
 - 2) dokonywanie analiz niezbędnych do oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w Banku, z wyłączeniem zadań komórki, w oparciu o dane uzyskiwane w wyniku przeprowadzanego testowania (kontroli) oraz dane otrzymywane z systemu sprawozdawczości,
 - 3) bieżące monitorowanie i ocena stopnia realizacji zaleceń pokontrolnych z audytu wewnętrznego dokonywanego przez komórkę audytu wewnętrznego,
 - 4) monitorowanie i ocena stopnia realizacji zaleceń pokontrolnych z inspekcji przeprowadzonych przez KNF i inne organy kontrolne w jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku,

- 5) opiniowanie i monitorowanie realizacji planów kontroli związanych z testowaniem przestrzegania mechanizmów kontrolnych przez poszczególne jednostki i komórki organizacyjne Banku (testowaniem poziomym),
 - 6) sygnalizowanie niekorzystnych zjawisk występujących w działalności jednostek i komórek organizacyjnych Banku,
 - 7) sporządzanie okresowych sprawozdań z zakresu prowadzonej działalności i przedkładanie ich właściwym organom Banku,
 - 8) prowadzenie rejestrów kontroli wewnętrznych i zewnętrznych,
 - 9) opracowanie zakresu i harmonogramu przekazywania informacji nadzorczej w ramach BION.
3. Zadaniem komórki ds. kontroli wewnętrznej jest również koordynacja działań kontrolnych, wykonywanych w zakresie wynikającym z Umowy Systemu Ochrony Instytucjonalnej Zrzeszenia BPS, w tym współpraca z komórką audytu wewnętrznego.

§ 15

Zasady działania komórki audytu wewnętrznego

Obowiązki i zasady działania komórki audytu wewnętrznego są uregulowane na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony Instytucjonalnej Zrzeszenia BPS.

§ 16

Jednostki biznesowe i komórki organizacyjne

1. Znaczenie i rola systemu kontroli wewnętrznej powinna być znana pracownikom na wszelkich szczeblach.
2. Uczestniczenie w realizacji zadań funkcji kontroli w różnym stopniu, zależnym od charakteru zadań należy do obowiązków każdego pracownika Banku na pierwszym i drugim poziomie.
3. Pracownikom Banku w ramach obowiązków służbowych należy przypisać odpowiednie zadania związane z realizacją funkcji kontroli, w tym przestrzegania mechanizmów kontroli.
4. Pracownicy jednostek i komórek organizacyjnych pierwszego i drugiego poziomu, wykonujący zadania w ramach funkcji kontroli zobowiązani są do postępowania zgodnie z procedurami Banku.
5. Szczegółowe zasady postępowania zawarte są w „Instrukcji działania funkcji kontroli w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim”, stanowiącej Załącznik nr 2 do niniejszego Regulaminu.

Rozdział 5. Zapewnienie niezależności i zasobów komórkom kontrolnym

§ 17

Zapewnienie niezależności

1. W Banku funkcjonują mechanizmy zapewniające niezależność komórki do spraw zgodności oraz komórki do spraw kontroli wewnętrznej.
2. Zarząd i Rada Nadzorcza zatwierdzają regulamin funkcjonowania komórki do spraw zgodności.
3. Osoba kierująca komórką do spraw zgodności oraz komórką do spraw kontroli wewnętrznej mają zapewniony bezpośredni kontakt z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej.
4. Osoba kierująca komórką do spraw zgodności oraz komórką do spraw kontroli wewnętrznej uczestniczy w posiedzeniach Zarządu Banku.
5. Osoba kierująca komórką do spraw zgodności oraz komórką do spraw kontroli wewnętrznej uczestniczy w posiedzeniach Rady Nadzorczej w przypadku, gdy przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej, w tym zapewnianiem zgodności lub zarządzaniem ryzykiem.
6. Powoływanie osoby kierującej komórką do spraw zgodności oraz komórką do spraw kontroli wewnętrznej odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej.
7. Odwołanie osoby kierującej komórką do spraw zgodności oraz komórką do spraw kontroli wewnętrznej odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej po uprzednim wysłuchaniu tych osób przez Radę Nadzorczą.
8. W Banku funkcjonuje szczegółowy tryb kontroli wynagrodzeń pracowników zatrudnionych komórce do spraw zgodności oraz komórce do spraw kontroli wewnętrznej, zapewniający niezależność i obiektywizm wypełniania przez nich zadań oraz umożliwiający zatrudnianie osób o odpowiednich kwalifikacjach, doświadczeniu i umiejętnościach, o których mowa odpowiednio w § 18 ust. 1.
9. W Banku istnieją mechanizmy chroniące pracowników komórki do spraw zgodności oraz komórki do spraw kontroli wewnętrznej, przed nieuzasadnionym wypowiedzeniem umowy o pracę.
10. W przypadku zmiany na stanowisku kierującego komórką do spraw zgodności, Bank niezwłocznie informuje o tym fakcie Komisję Nadzoru Finansowego, wraz ze wskazaniem przyczyny zmiany.

§ 18

Zapewnienie zasobów

1. Pracownicy komórki do spraw zgodności oraz komórki do spraw kontroli wewnętrznej posiadają kwalifikacje, doświadczenie i umiejętności w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności występującym w działalności banku oraz mają dostęp do wszelkich niezbędnych informacji.
2. Zarząd jest odpowiedzialny za zapewnienie środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji pracowników komórki do spraw zgodności i komórki do spraw kontroli wewnętrznej.

Rozdział 6. Postanowienia końcowe

§ 20

Regulamin „Kontroli Wewnętrznej Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim” wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018r.